

Actieplan 65%

Zoetermeer, 06 December 2020

Status van het Actieplan 65%

Het Actieplan 65%:

1. biedt **aanvullende informatie** op de AVV-aanvraag die door Stichting OPEN op 1 April 2020 is ingediend bij de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en is onlosmakelijk verbonden aan de AVV-aanvraag.
2. vormt een nadere uitwerking, programmering en onderbouwing van het **Stappenplan** (dat als bijlage bij de aanvraag is verstuurd) en de daarin opgenomen acties.
3. is in het op 15 September 2020 door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat afgegeven ontwerpbesluit aangemerkt als **noodzakelijk in het proces om van een ontwerpbesluit naar een definitief besluit te komen.**

Inhoudsopgave

Leeswijzer

1. **Achtergrond en doelstelling Actieplan**
2. **Ketensamenwerking**
3. **Taakverdeling en instrumenten**
4. **Analyse: POM, inzameldoelstelling en distance to target**
5. **Additionele inzamelacties**
 - Uitwerking acties:
 - Gericht op het optimaliseren van bestaande inzamelkanalen
 - Gericht op het ontwikkelen van nieuwe inzamelkanalen
 - Randvoorwaardelijke acties
 - Communicatie
 - Samenvatting verwacht inzamelresultaat en planning

Leeswijzer

Het **Actieplan 65%** bevat de acties die Stichting OPEN de komende jaren onderneemt om binnen twee jaar na het verstrekken van de AVV de wettelijke inzameldoelstelling te behalen. De opbouw van het plan is als volgt.

In *Deel 1* worden **achtergrond en doelstelling** van het plan en de meerwaarde van Stichting OPEN voor de uitvoering van de producentenverantwoordelijkheid benadrukt.

Stichting OPEN kan het niet alleen. Ze is voor het behalen van de doelstelling **in sterke mate afhankelijk van kaders en randvoorwaarden vanuit de overheid** (o.a. invoering van de afgifteplicht en handhaving) en de **samenwerking met ketenpartijen** (zoals gemeenten, retail en verwerkende bedrijven). In *Deel 2 en 3* wordt daarom de context waarbinnen producentenverantwoordelijkheid vorm krijgt uitgewerkt. *Deel 2* gaat in op de ketensamenwerking en *Deel 3* op de overheidsrandvoorwaarden.

De acties die onderdeel zijn van dit plan zijn gebaseerd op een **analyse** van onder meer de hoeveelheid op de markt gebracht (POM), benodigde inzameling om de doelstelling te behalen en binnen welke productcategorieën en inzamelkanalen de grootste potentie ligt. Deze analyse staat in *Deel 4*. Het plan sluit af met de uitwerking van de **afzonderlijke acties** in *Deel 5*.

Deel 1

Achtergrond en doelstelling Actieplan

1. Achtergrond en doelstelling Actieplan

Achtergrond

- **Stichting Organisatie Producentenverantwoordelijkheid E-waste Nederland (kortweg Stichting OPEN)** heeft namens een meerderheid van de Nederlandse producenten en importeurs, die elektrische en elektronische in Nederland op de markt brengen, aan de Staatssecretaris van IenW gevraagd de afvalbeheerbijdrageovereenkomst AEEA (hierna: Overeenkomst AEEA) algemeen verbindend te verklaren (AVV). De Overeenkomst AEEA vormt de financiële basis voor de realisatie van de afvalbeheerstructuur voor 2021 en verder.
- De **AVV** stelt de betrokken samenwerkende producenten in staat om een afvalbeheerstructuur op te zetten waarmee aan de Regeling AEEA voldaan kan worden, aangezien de AVV zekerheid biedt voor een langjarige, stabiele financiële basis. De afvalbeheerstructuur voor 2021 en verder **bouwt voor een groot deel voort op de bestaande afvalbeheerstructuur**. Op deze manier behouden we het goede. Tegelijkertijd is bekend dat er meer nodig is dan een voortzetting van de bestaande afvalbeheerstructuur alleen om aan de (Europese) doelstellingen te kunnen voldoen.
- **Additionele inzamelkanalen** buiten de bestaande inzamelkanalen zullen opgezet worden om meer volume in te zamelen. En de scope wijzigt. De overheid heeft grote ambities op het gebied van de **circulaire economie**, die verder gaan dan hergebruik als grondstof alleen. Producthergebruik, hergebruik van onderdelen en reparatie zijn nieuwe, ambitieuze doelen. Via de uitvoering van de Wettelijke Verplichtingen zoals gedefinieerd in de ABBO kan Stichting OPEN haar bijdrage leveren aan het circulair maken van de e-waste stroom.
- Als **normadressaat** zal Stichting OPEN de verplichtingen uit de Regeling AEEA verantwoorden aan de overheid. In het op 15 september 2020 door de staatssecretaris van IenW genomen ontwerp besluit is als vereiste opgenomen dat een 'Actieplan 65%' zal worden opgesteld door Stichting OPEN. In dit plan wordt onderbouwd welke acties worden genomen en welk resultaat hiervan wordt verwacht. Ook worden de **financiële en organisatorische middelen** nader uitgewerkt. Dit Actieplan 65% vormt onderdeel van de aanvraag voor de AVV en de informatie die reeds door Stichting OPEN hiertoe is verstrekt.

1. Achtergrond en doelstelling Actieplan

Stichting OPEN borgt centrale regie met een solide financiële basis

- Met het verlenen van de AVV aan **Stichting OPEN** ontstaat er centrale regie op producentenverantwoordelijkheid. Dit stelt de betrokken producenten in staat om gezamenlijk het inzamelresultaat te verbeteren. De huidige ingewikkelde structuur wordt versimpeld en de versnippering van verantwoordelijkheden verdwijnt. Het risico op uitholling van draagvlak en financiering van de bestaande structuur wordt op deze wijze adequaat beheerst.
- Centrale regie borgt dat alle producenten per soort (A)EEA op gelijke wijze, naar rato van hun (A)EEA bijdragen aan het behalen van de wettelijke verplichtingen. Door deze solide financiële basis kunnen niet alleen noodzakelijke initiatieven worden ontplooid. Ook kunnen investeringen met voldoende lange termijn perspectief worden gedaan. Tegelijkertijd kan (logistieke) efficiëntie worden bewerkstelligd en kunnen schaalvoordelen worden benut.
- Uit de analyse (zie *Deel 4*) volgt dat circa 65.000 ton extra ingezameld moet worden. Dit betekent dat alle bestaande en nieuwe ketenpartners in de nieuwe situatie nodig zijn en bovendien een extra stapje moeten zetten (meer inzamelen, meer sorteren, meer hergebruik van producten, onderdelen en materialen).
- OPEN wil na verlening van de AVV dan ook blijven samenwerken met al deze partijen en de activiteiten in principe continueren. De wijze waarop wordt definitief vastgesteld na verlening van de AVV. Op de volgende slide lichten we de bestaande infrastructuur voor de collectieve systemen en de rol voor de verschillende ketenpartners daarin toe.

1. Achtergrond en doelstelling Actieplan

Stichting OPEN borgt centrale regie met een solide financiële basis

- **Gemeenten/ milieustraten:** alle huidige afspraken worden onder dezelfde condities doorgezet. Bovendien zal de inzamelmethodiek bij milieustraten worden verbeterd om product en onderdelen hergebruik te faciliteren waar dit zinvol is (bij 50% van de milieustraten aangesloten bij het Wecycle systeem is dit inmiddels gerealiseerd).
- **Sorteer en demonteerlocaties.** De huidige afvalbeheerstructuur beschikt over een 20-tal locaties waar AEEA afkomstig van gemeenten wordt gesorteerd in fracties en deels wordt gedemonteerd voor onderdelen recovery indien relevant. De structuur maakt gebruik van SROI om tevens een leer- en opleidingstraject te bieden. Alle bestaande locaties zijn ook in de situatie na 2020 nodig om voldoende capaciteit beschikbaar te behouden. In de loop van 2021 zal worden beoordeeld welke locaties een capaciteitsuitbreiding kunnen doorvoeren, dan wel waar extra locaties geopend moeten worden om voldoende capaciteit beschikbaar te hebben voor het additionele volume. Landelijke dekking en minimaliseren van transportafstanden (CO2 reductie) spelen hierbij uiteraard een rol.
- **Kringloopbedrijven.** Alle bestaande afspraken worden doorgezet in 2021. Daarnaast wordt in samenspraak met BKN nagegaan op welke manier (1) meer kringloopbedrijven partner kunnen worden van OPEN en (2) kringloopbedrijven meer inspanningen kunnen verrichten ten gunste van extra inzameling in het verzorgingsgebied.
- **Fysieke retail.** Er is een nagenoeg 100% dekking bij de fijnmazige retail (kleinschalige winkellocaties), foodretail, doe-het-zelf ketens, grootwinkelketens zoals IKEA en landelijke retailketens met een eigen distributiecentrum (of meerdere distributiecentra). Hier worden apparaten ingenomen conform de oud-voor-nieuw regeling die wettelijk verplicht is.
- **Installateurs en de professionele groothandel.** Met meer dan 2.200 installateurs zijn er afspraken om energiezuinige lampen en armaturen in te zamelen en conform de regelgeving te verwerken. Daarnaast zijn er afspraken bij meer dan 800 vestigingen voor de professionele groothandel waar professionele installateurs of dienstverleners AEEA kunnen inleveren.
- **Verwerkers.** De huidige afvalbeheerstructuur beschikt over contracten met hoofdzakelijk in Nederland opererende WEEELABEX/CELENEC verwerkers. Dit wordt in de periode vanaf 2021 gecontinueerd. In de AVV aanvraag is de afvalbeheerstructuur in meer detail uitgewerkt.

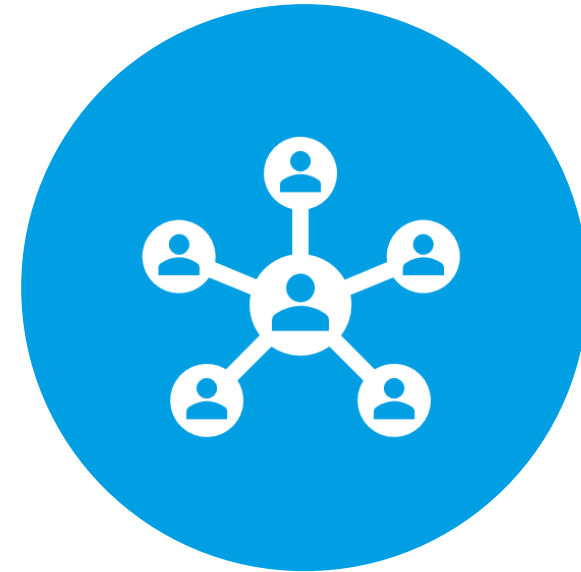
1. Achtergrond en doelstelling Actieplan

Doelstellingen van het Actieplan

- Het actieplan is de nadere uitwerking van de informatie die met de aanvraag voor de AVV is verstrekt. Het plan zal onderdeel uitmaken van de beoordeling vanuit de Rijksoverheid ten behoeve van het definitieve besluit tot algemeenverbindendverklaring (AVV) van de overeenkomst AEEA.
- Het actieplan laat zien dat de **doelstellingen** met **gerichte acties** kunnen worden behaald. Het Actieplan 65% vormt daarmee een nadere onderbouwing van de doelmatigheid van de afvalbeheerstructuur. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat de overheid en de ketenpartners eveneens hun taken vervullen (zie hiervoor *Deel 2 en 3*).
- Het actieplan is de **routekaart** die Stichting OPEN de komende vijf jaren – de looptijd van de AVV – samen met de ketenpartners hanteert om producentenverantwoordelijkheid op een dusdanige manier vorm te geven dat de doelstellingen blijvend gaan worden gehaald. In het ontwerpbesluit is hier het volgende over opgenomen:
 - De Staatsecretaris acht ‘het aannemelijk dat de inzameldoelstelling van minimaal 65% AEEA van de totaal in de handel gebrachte EEA volgens de berekening op grond van de Regeling AEEA en de Richtlijn AEEA (zonder zonnepanelen) binnen twee jaar na een eventueel besluit tot avv haalbaar is’. (zie pagina 33)
 - De nakoming moet blijken op basis van de rapportage van gegevens over 2022 die in het jaar 2023 moeten worden aangeleverd aan de minister. (zie pagina 35)
- De AVV formaliseert de middelen en kaders waarmee en waarbinnen OPEN regie kan nemen op het AEEA dossier. Dit stelt OPEN in staat om proactief, initiërend en samenwerkend met alle ketenpartners gerichte verbeteringen door te voeren om 65% AEEA in te zamelen en conform de vereisten te laten verwerken. Zonder de AVV is dit niet mogelijk op een landelijke schaal voor alle soorten (A)EEA. Met de AVV zal Nederland in Europa de koppositie kunnen blijven vervullen op het AEEA dossier.

Deel 2

Ketensamenwerking

2. Ketensamenwerking

Zonder ketenverantwoordelijkheid geen doeltreffende producentenverantwoordelijkheid

Producentenverantwoordelijkheid is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij alle stakeholders bijdragen om de doelstelling te bereiken. Vanuit het *all-actors-principe* als een essentiële randvoorwaarde.

Samenwerking met andere partijen zoals gemeenten, publieke en private afvalbedrijven (inzamelaars, sorteerders, verwerkers, recyclers), de detailhandel, dienstverleners en installateurs, kringloopbedrijven en handhavingsinstanties is van groot belang. Daarnaast spelen ook consumenten en bedrijven (als eerste ontdoeners) een rol.

De Rijksoverheid tenslotte dient de juiste kaders te stellen waarin partijen hun verantwoordelijkheid waar kunnen maken.

Met andere woorden; **zonder ketenverantwoordelijkheid geen doeltreffende producentenverantwoordelijkheid.**

In de figuur hiernaast is de organisatie van de samenwerking opgenomen zoals OPEN die voorstaat in de uitvoering van de producentenverantwoordelijkheid. Toelichting is opgenomen op de volgende slides.

2. Ketensamenwerking

Stuurgroep

Taken en verantwoordelijkheden:

1. Het aanjagen van de uitvoering en het vergroten van de gezamenlijke kracht van de ketensamenwerking.
2. Borgen van commitment en draagvlak voor de uitvoering.
3. Het aanjagen en stimuleren van innovaties gericht op het behalen van de doelstelling en het stimuleren van de transitie naar een circulaire economie (ook op andere treden van de R-ladder).
4. Het agenderen van thema's voor het (bestuurlijk en ambtelijk) overleg met het Rijk als kadersteller. Onder meer: knelpunten, kansen, afhankelijkheden, benodigde instrumenten en bevoegdheden om de (keten)verantwoordelijkheid vorm te geven.
5. Het monitoren van de uitvoering (van met name het effect van de additionele activiteiten).

Vertegenwoordiging:

De stuurgroep staat onder voorzitterschap van Stichting OPEN. Naast een vertegenwoordiging vanuit OPEN nemen in de stuurgroep vertegenwoordigers namens de verschillende ketenpartijen zitting. Deze vertegenwoordigers hebben een bestuurlijk of directieniveau.

2. Ketensamenwerking

Wergroepen rondom acties

Onder de stuurgroep worden vier werkgroepen geformeerd, ingedeeld naar de vier categorieën van acties in dit actieplan (zie voor de acties *Deel 5*). Vertegenwoordiging in werkgroepen in algemene zin (nader te bepalen):

- 1. Bestaande inzamelkanalen:**
OPEN, metaalverwerkers, publieke afvalbedrijven, retail, NVRD, gemeenten, BKN, eerste inzamelaars.
- 2. Nieuwe inzamelkanalen:**
OPEN, publieke en private afvalbedrijven, TechniekNL, branchevertegenwoordigers (corporaties, zorginstellingen, winkels/kantoren, woningontruimers, private milieustraten).
- 3. Randvoorwaardelijke acties:**
OPEN, onderzoeksinstellingen, BKN en enkele grote online platforms en refurbishers (voor registratie actie 9 en 10). OPEN, gemeenten, private milieustraten (actie 11). OPEN en brancheorganisaties van producenten (zonnepanelen, E-bikes), installateurs zonnepanelen (actie 12). OPEN, retail en reparatie/refurbish (actie 13). OPEN en brancheorganisaties van producenten (actie 14) en OPEN en nascheiders (actie 15).
- 4. Communicatie:**
Naast OPEN een brede vertegenwoordiging van retail, gemeenten, afvalbedrijven.

2. Ketensamenwerking

Overleg met de overheid

De Rijksoverheid neemt geen deel aan de hierboven uitgewerkte structuur van stuurgroep en werkgroepen. Dat betekent niet dat de Rijksoverheid geen belangrijke partij is. Integendeel. De overheid heeft een belangrijke kaderstellende rol. De kaders geven OPEN en alle ketenpartijen ruimte om hun verantwoordelijkheid waar te maken.

Stichting OPEN wil een aantal overleggen instellen met de overheid:

1. **Een ambtelijk en een bestuurlijk overleg**

Onderwerpen: afgifteplicht, registratie voor export hergebruik, Europese regelgeving. Het ambtelijk overleg bereidt het bestuurlijk overleg voor. Het ambtelijk overleg kan vaker bijeenkomen om af te stemmen wat nodig is om het bestuurlijk overleg voor te bereiden.

2. **Een structureel handhavingsoverleg**

Met het Rijk en een vertegenwoordiging van de handhavingspartijen: ILT, Omgevingsdienst, Politie en Douane om voortgang te behouden voor handhaving op de afgifteplicht en een correcte verwerking conform WEEELABEX/CELENEC. Daarnaast speelt het aanpakken van (internationaal opererende internet) freeriders een belangrijke rol om te zorgen dat ook zij aan de financiële verplichtingen voor AEEA voldoen zodra zij nieuwe producten op de Nederlandse markt plaatsen.

De ambitie van OPEN is om *actief bij te dragen* aan de doeltreffendheid van de handhaving door uitwisseling van informatie en het doen van gezamenlijk onderzoek. Zo wil OPEN binnen een nader te bepalen regio (Gelderland) met handhavingsinstanties onderzoek doen en kijken naar mogelijkheden om handhaving gericht en doeltreffender te maken.

Deel 3

Taakverdeling en instrumenten

3. Taakverdeling en instrumenten

Taakverdeling ketenactoren in het Actieplan

Hieronder gaan we in op de taken en verantwoordelijkheden van de ketenpartijen (en hun vertegenwoordigende organisaties) in het stelsel van producentenverantwoordelijkheid.

Actor	Taak
(Online) retail	Uitvoeren oud voor nieuw regeling en aanbieden materiaal voor passende verwerking (WEEELABEX)
Gemeenten	(Laten) inzamelen van apparatuur van consumenten (en in beperkte mate bedrijven), volledig doorvoeren van afvalscheiding op de milieustraten en vergunningverlening.
Inzamelaars	Inzamelen en aanbieden voor passende verwerking
Kringloopwinkels	Intensiveren van de inzameling en aanbieden voor passende verwerking.
Reparatiesector	Registreren van demontage en bijbehorende volume van AEEA, rapporteren export voor hergebruik, niet te repareren apparaten afgeven voor passende verwerking
Refurbishers / brokers/traders	Rapporteren export voor hergebruik, afgeven AEEA voor passende verwerking.
Verwerkers (eind en demontage):	Gecertificeerd (laten) verwerken van afgedankte apparaten, registratie in het Nationale WEEE Register.
Installateurs / B2B	Afgeven AEEA voor passende verwerking
Bedrijven/ instellingen (zoals kantoren, woningcorporaties, zorginstellingen, recreatieparken)	Scheiding afgedankte apparatuur en zorgen voor passende inzameling/verwerking.
Consumenten	Gescheiden aanbieden afgedankte apparatuur, zodat deze passend verwerkt kan worden.
Handhavingsinstanties	Gezamenlijk (ILT, Omgevingsdiensten, Politie en Douane) organiseren van de handhaving (controles op verwerking, opsporing, strafrechtelijk optreden).
Producenten (via Open)	Inrichten afvalbeheerstructuur, realiseren van de doelstellingen die aan de producentenverantwoordelijkheid zijn verbonden (iig 65% inzameling)

3. Taakverdeling en instrumenten

Rol van de Overheid

De overheid heeft een belangrijke rol en verantwoordelijkheid ten aanzien van het stelsel van producentenverantwoordelijkheid. De overheid stelt de kaders die OPEN samen met de ketenpartijen de ruimte geeft om de verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk waar te maken. Essentiële onderdelen van die kaderstelling zijn:

- *Invoeren van de afgifteplicht.* De invoering is nu voorzien op 1-1-2022 in verband met het uitstel van de invoering van de Omgevingswet. Deze afgifteplicht is van toepassing op de eerste inzamelaar van afgedankte producten en regelt dat de eerste inzamelaar deze producten afgeeft voor verwerking conform WEEELABEX/ CENELEC in de keten, zoals wettelijk verplicht.
- *Registratieplicht voor export hergebruik.* De registratie- en rapportageplicht voor export voor hergebruik van EEA is verankerd in de Regeling AEEA. Vanaf rapportage jaar 2021 is deze regeling effectief. Met de overheid wil OPEN daarnaast verkennen hoe de registratie voor hergebruik binnenland van apparaten die als afval zijn afgedankt, vormgegeven kan worden.
- *Het administratief regelen van de verplichtingen voor de producentenverantwoordelijkheid* bij inkoop, aanbesteding, subsidieverlening en vergunningen. De overheid speelt een belangrijke rol als aanbestedende of inkoopende partij in (projecten met) elektrische apparaten, als vergunningverlener en als subsidieverstrekker aan projecten. Vanuit deze rol kunnen overheden eisen en randvoorwaarden stellen aan de inzameling en verwerking van stromen gebruikte apparaten. Bij verstrekking van overheidssubsidies (zoals SDE-subsidies) voor bijvoorbeeld zonnepanelen is het van belang dat expliciet in de voorwaarden wordt opgenomen dat geborgd is dat er aan de wettelijke AEEA-verplichting wordt voldaan.
- *Europese regelgeving.* De Nederlandse wetgeving hangt rechtstreeks samen met de Europese wetgeving. Het vanuit Nederlands perspectief behartigen van de belangen in Europa gericht op circulariteit, effectieve regelgeving en een level playing field in Europa gericht op hoogwaardig hergebruik conform WEEELABEX/Celenec is van belang.
- *Handhaving;* als belangrijke randvoorwaarde. Dit vraagt goede samenwerking tussen de handhavingsinstanties op landelijk en regionaal niveau (ILT, Omgevingsdiensten en Politie), de Rijksoverheid en OPEN.
- *Communicatie.* Het ministerie van I&W heeft in de begroting 2021 € 1 miljoen toegezegd voor de communicatie rond een retourpremie op koel- en vrieskasten. De retourpremieactie is actie nr. 5 in dit Actieplan 65%. Met de toezegging zal OPEN in samenwerking met Urgenda een sterke communicatiecampagne opzetten die consumenten bekend maakt met de actie en hen informeert over het belang van energiezuinige apparaten, verantwoorde verwerking en circulaire economie.

De individuele acties om het inzamelresultaat te verbeteren worden in *Deel 5* uitgewerkt. Op de volgende twee slides wordt van de in deel 5 uitgewerkte acties per actie een indicatie gegeven van het belang van de overheidsrandvoorwaarden voor het resultaat.

3. Taakverdeling en instrumenten

Indicatie van belang overheidsrandvoorwaarden voor realisatie doelstelling actie (1)

Samenvatting	#	Actie	Impact randvoorwaarden overheid op resultaat actie	Toelichting
1. Optimaliseren van bestaande inzamelkanalen	1	Metaalbedrijven als inzamelkanaal in de afvalbeheerstructuur	hoog	afgifteplicht en handhaving zijn sterk bepalend voor resultaat
	2	Versterken van inzameling complete apparatuur	gemiddeld	gerichte handhaving op complete apparatuur
	3	Terugname AEEA bij aflevering/ pakketbezorging	laag	afdwingen via overheid indien oud voor nieuw niet in (online) bestelmenu wordt opgenomen
	4	Uitbreiden inzameling via kringloopwinkels	laag	via afgifteplicht en handhaving wordt ondersteund dat alle kringloopbedrijven volgens de regels werken
	5	Organiseren van een retourpremieactie van Koel Vries Apparatuur	laag	aanvullende communicatie is ondersteunend
	6	Betere inzameling armaturen	hoog	zonder afgifteplicht (en handhaving) blijven metalen armaturen grotendeels bij het schroot komen. Via haar inkoopkracht bij aannemers kan de overheid tevens zorgen voor een correcte van armaturen en andere apparatuur
2. Inrichten nieuwe inzamelkanalen	7	Opzetten van een inzamelstructuur voor Cv-ketels	hoog	afgifteplicht en handhaving zijn sterk bepalend voor resultaat
	8	Opzetten van een bedrijfsmatige inzamelstructuur (inclusief professionele apparatuur)	gemiddeld	Voorlichting aan bedrijven, de regelgeving rondom bedrijfsmatig afval en handhaving zijn ondersteunend om deze stroom uit het grijze circuit te halen

3. Taakverdeling en instrumenten

Indicatie van belang overheidsrandvoorwaarden voor realisatie doelstelling actie (2)

Samenvatting	#	Actie	Impact van realisatie randvoorwaarden overheid op potentieel resultaat actie	Toelichting
3. Rand-voorwaardelijke acties	9	Het opzetten van een registratie voor hergebruik binnenland	laag	eventueel samenwerking in de opzet / bepaling methode in relatie tot POM
	10	Harden data export voor hergebruik	gemiddeld	registratieplicht geldt per 2021. Communicatie en handhaving zullen resultaat ondersteunen
	11	Verkennen mogelijkheden om private milieustraten, woning ontruimbedrijven en woningcorporaties te betrekken in het systeem.	gemiddeld	afgifteplicht en handhaving zijn ondersteunend om deze stroom uit het grijze circuit te halen
	12	Vorbereiden inzamel- en verwerkingsstructuur voor nieuwe elektrische apparaten (zoals zonnepanelen en E-bikes)	laag	Belangrijk dat overheid een compliance prikkel inbouwt in projecten rondom zonnepanelen waar ze invloed op heeft (vergunning/subsidie). Grootschalige afdanking van deze stromen komt over op zijn minst 5 jaar op gang
	13	Verkenning omgang met garantiegoederen	laag	OPEN en producenten werken propositie uit, enige verwevenheid met registratie export
	14	Organiseren van randvoorwaarden voor verantwoorde verwerking	laag	Overheid kan een compliance prikkel inbouwen daar waar zij producten inkoopt (vb inkoopvoorwaarden rondom ICT).
	15	Onderzoek mogelijkheden nascheiding kleine AEEA	laag	Met name tussen OPEN en Nascheiders
4. Communicatie	16	Communicatie	gemiddeld	Handhaving en afgifteplicht zijn ondersteunend in de communicatieboodschap en daarmee voor het resultaat

3. Taakverdeling en instrumenten

Instrumenten middellange termijn

OPEN doet momenteel onderzoek naar instrumenten om tot structurele procesoptimalisaties te komen binnen het systeem op de middellange en lange termijn*. Het onderzoek is nog niet afgerond. In een tussenbrief is aangegeven dat in 2021 de volgende thema's verder uitgewerkt zouden kunnen worden:

1. Ontwikkelen van retourpremieconcepten al dan niet in combinatie met een verplichte zichtbare circulariteitsbijdrage voor verschillende doelgroepen.
2. Doorlichten van de organisatie van de inzameling met de daarbij behorende instrumenten gericht op de effectiviteit en efficiëntie mede in het licht van een AVV.
3. Uitlijnen van meetmethoden en meten van recycling, refurbishment, CO2 reductie en waardebehoud.
4. De configuratie van factoren die van invloed zijn op het 'retourgedrag' van consumenten.
5. Ontwikkelen van een (regionale) pilot op schaal voor de retourpremieactie (Urgenda 43) en een retourpremiesysteem

Deze thema's zijn mede ingegeven door een aantal ontwikkelingen die een grote invloed hebben op producenten en retailers. Te denken valt aan onder andere de Europese Green Deal (CO2 neutraal in 2050), het Circular Economy Action Plan (CEAP) en de ambitie om in 2030 nog maar 50% 'virgin' grondstoffen te gebruiken. Ook de Eco-modulated fees kunnen hiertoe gerekend worden.

OPEN is nauw betrokken bij het Europese WEEE Forum, draagt actief bij aan het WEEE Forum (de directeur van OPEN is tevens voorzitter van het WEEE Forum) en volgt de ontwikkelingen op de voet. Het onderzoek van de Radboud Universiteit is één van de bouwsteunen, naast de Europese ontwikkelingen, waarmee OPEN rekening houdt in de verdere uitwerking van haar strategie voor de komende jaren.

* Radboud Universiteit Nijmegen, prof dr. J. Jonker, onderzoek naar de efficiëntie en effectiviteit van het bestaande inzamelinstrumentarium, met het oog op het realiseren van de wettelijke inzamelplicht van 65% AEEA.

Deel 4

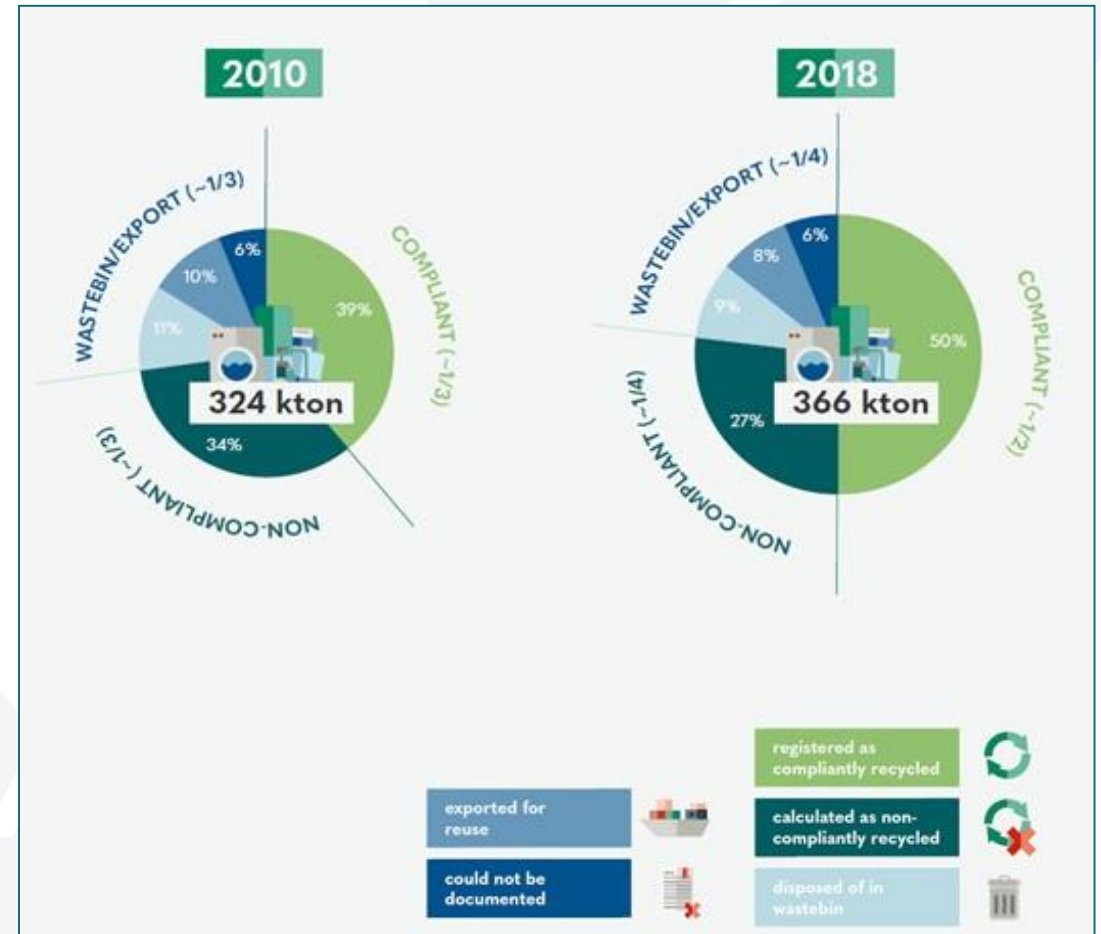
Analyse: POM, inzameldoelstelling
en distance to target

4. Analyse

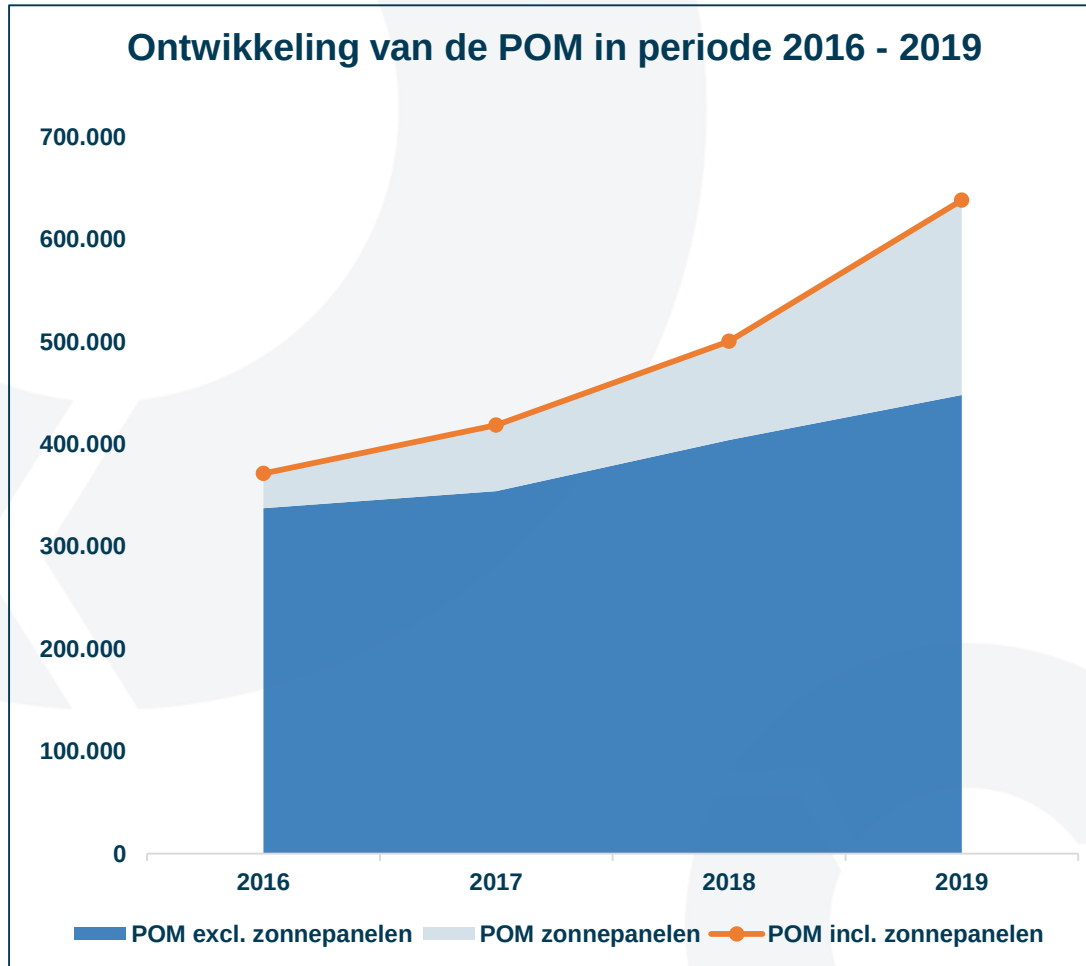
Huidige afvalbeheerstructuur op hoofdlijnen

- UNU concludeert dat tussen 2010 en 2018 een enorme sprong is gemaakt: de inzameling is fors gegroeid en de kwaliteit van de recycling is verbeterd.
- In 2010 werd een derde van het e-waste goed gerecycled, een derde lekte weg naar het grijze circuit en werd op een andere manier gerecycled en een derde verdween in de restafvalbak, werd geëxporteerd voor hergebruik of kon niet worden gedocumenteerd.
- In 2018 werd ca. de helft van de op de markt gebrachte apparaten goed gerecycled, een kwart lekte weg naar het grijze circuit en een kwart verdween in de restafvalbak, werd geëxporteerd of kon niet worden gedocumenteerd.
- De hoeveelheid verantwoord verwerkt e-waste is tussen 2010 en 2018 gestegen van 39% naar 50%. Hiermee werd voldaan aan de EU 2018 target, die was bepaald op 45%.
- Ondanks deze forse stijging wordt de wettelijke inzameldoelstelling van 65 procent voor 2019 en verder nog niet gehaald.
- Het bovenstaande geeft de noodzaak aan om aanvullende acties te formuleren om de doelstelling wel te halen. Deze acties zijn opgenomen in dit Actieplan 65%.

4. Analyse

Put-on-Market ontwikkeling 2016-2019

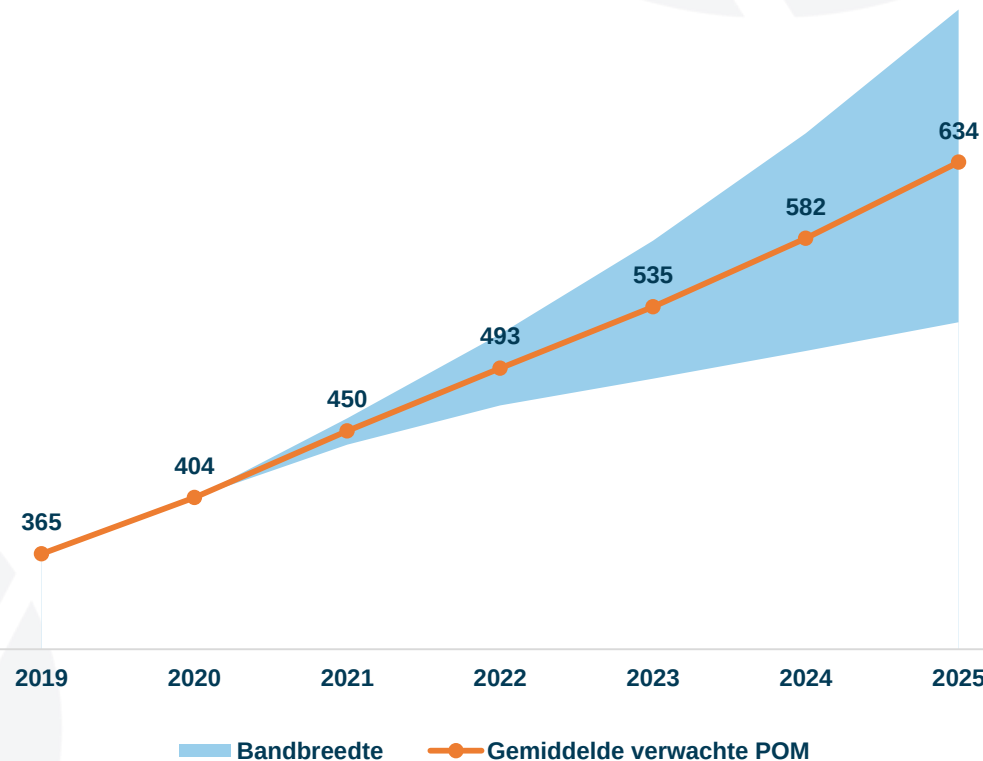
- De hoeveelheid EEA die op de markt wordt gebracht, de **Put-on-Market (POM)** is het afgelopen jaar harder gestegen dan de verhoogde inzameling. Deze trend is al langer gaande (zie figuur hiernaast):
 - Er was een stijging van 72% zichtbaar tussen 2016 en 2019.
 - Zonder zonnepanelen was deze stijging 33%.
 - Met name tussen 2018 en 2019 is er een grote sprong geweest die afwijkt van de voorgaande jaren.
- Inmiddels zijn de definitieve gegevens van het NWR over 2019 bekend. Hoewel het aantal ingezamelde tonnen sterk gestegen is, is de **inzameldoelstelling van 65% in 2019 niet gehaald**.
- In de AVV-aanvraag heeft Stichting OPEN aangegeven dat er, exclusief zonnepanelen, **250 Kton** ingezameld en verantwoord verwerkt zal moeten worden in 2020 om de doelstelling van 65% inzameling te behalen.
- In het vervolg wordt een onderbouwing gegeven van de POM voor de komende jaren (tot 2025) en de benodigde inzameling om de 65% doelstelling te behalen.

4. Analyse

Put-on-Market indicatie 2020-2025

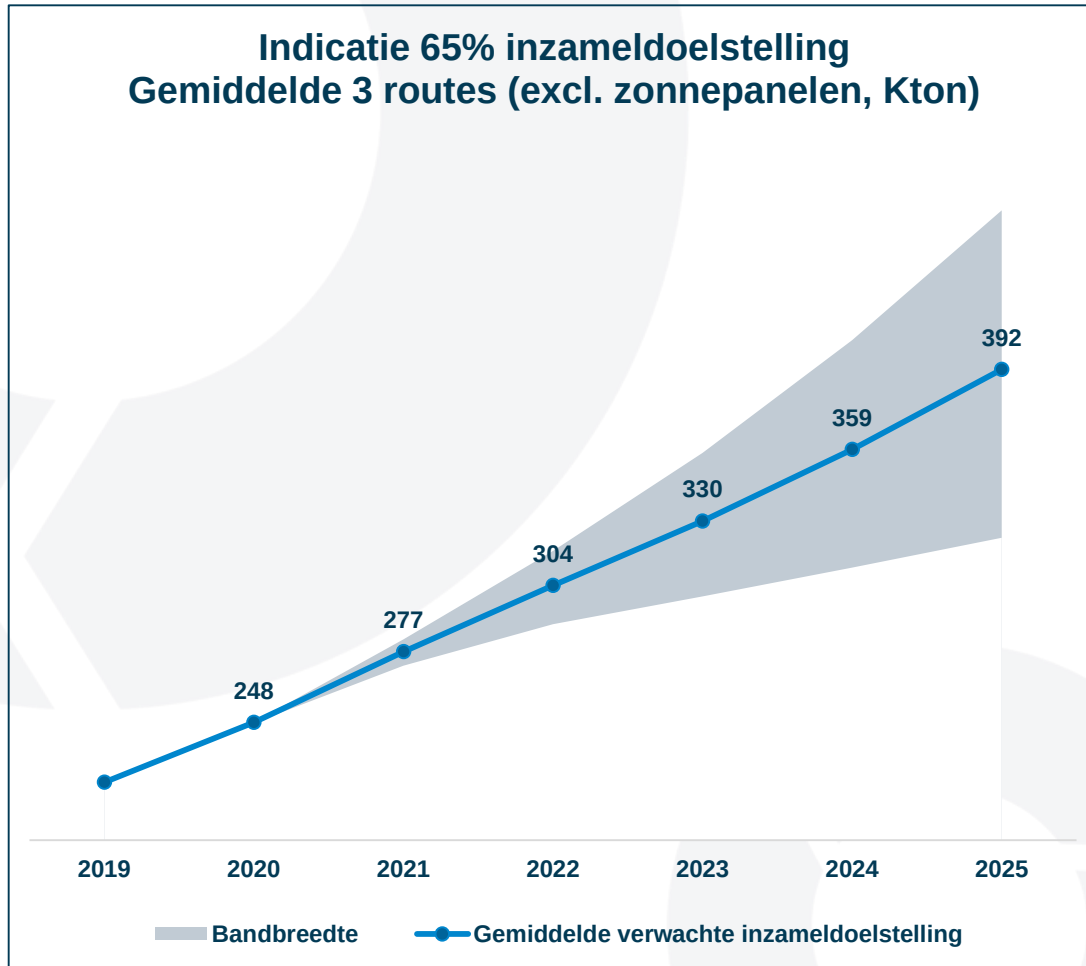
- Op basis van de groei in de afgelopen jaren is er een verdere stijging van de POM te verwachten. Het is echter onzeker in welke mate de groei van de POM doorzet.
- Om tot indicaties voor de POM voor de komende jaren te komen, is een **drietal verschillende rekenmethoden** gebruikt; alle drie gebaseerd op een andere verwachte ontwikkeling van de achterliggende (zes) productcategorieën. De gebruikte drie rekenmethoden (met aannames) zijn respectievelijk:
 - 1) elke productcategorie groeit elk jaar met 5%,
 - 2) elke productcategorie groeit na 2020 door met de gemiddelde groei in de voorgaande jaren,
 - 3) elke categorie groeit met de populatiegroei en de verwachte groei in hoeveelheid per persoon.
- In de figuur is de **bandbreedte** op basis van de drie routes voor de komende vijf jaar weergegeven (blauw), met daarin de gemiddelde verwachte POM op basis van deze bandbreedte (oranje lijn). NB. de oranje lijn is het gemiddelde van de drie rekenmethodes. Beide zijn exclusief zonnepanelen.
- De figuur geeft de bandbreedte weer voor de POM bepaald op basis van het driejaarsgemiddelde van de voorgaande jaren. POM 2020 in de figuur is dus bepaald op basis van de POM over de jaren 2017, 2018 en 2019.
- Op basis van deze analyse wordt de bandbreedte in 2025 (exclusief zonnepanelen) tussen de **552 Kton** en **704 Kton** ingeschat. Dit betekent een groei tussen de 37% en 74% ten opzichte van 2020.

Indicatie POM ontwikkelingen
Gemiddelde van 3 routes (excl. zonnepanelen,
in Kton)

4. Analyse

Impact op inzameldoelstelling 2020-2025

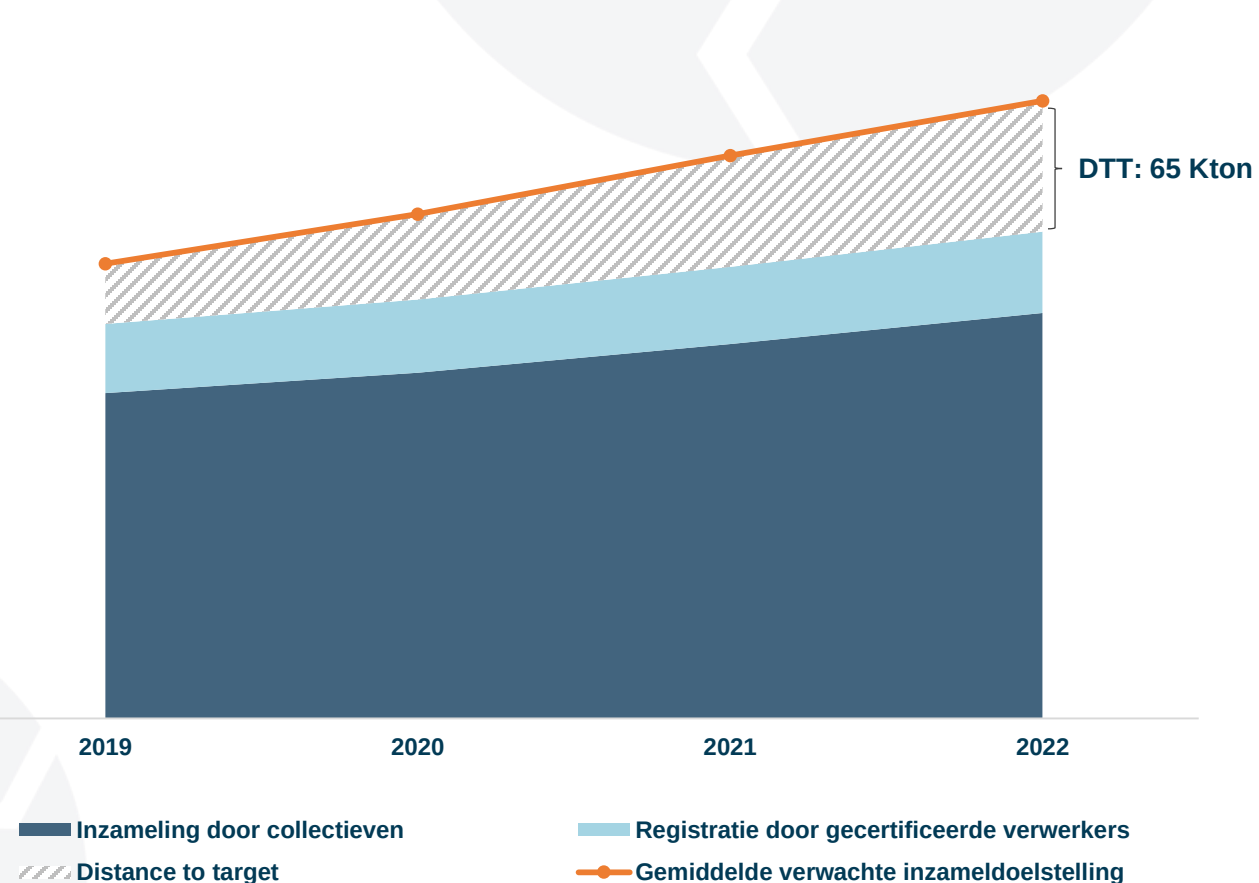
- De benodigde inzameling (om de doelstelling te behalen) wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van de POM in de voorgaande drie jaren minus de aftrek van export naar het buitenland. Vervolgens wordt hiervan 65% genomen als inzameldoelstelling.
- Hiermee is de inzameldoelstelling een '**moving target**' aangezien het afhankelijk is van de ontwikkelingen in de POM van de drie voorgaande jaren.
- Ten tijde van het schrijven van dit Actieplan 65% is de inzameldoelstelling (de benodigde inzamelhoeveelheid) voor 2020 bekend. Immers de POM-data van 2017, 2018 en 2019 zijn definitief bekend. Voor de jaren 2021-2025 zal de eerder gehanteerde bandbreedte voor POM ontwikkelingen genomen worden om de inzameldoelstellingen in te schatten.
- In 2022, waarin de 65% inzameldoelstelling volgens het ontwerpbesluit moet zijn behaald, zal op basis van het gemiddelde van de bandbreedte het benodigd inzamelvolume **304 Kton** bedragen (excl. zonnepanelen).
- De onzekerheden in de toekomstige POM data en daarmee de doelstellingen worden jaarlijks bijgesteld door Stichting OPEN, zodra de POM data van het voorafgaande jaar beschikbaar is. Op deze manier ontstaat steeds een zo actueel mogelijk beeld en kan tijdig ingegrepen worden indien er trendbreuken plaatsvinden met de POM data.

4. Analyse

Implicaties voor additioneel in te zamelen volume

- Om te bepalen wat de implicaties van de verwachte POM groei zal zijn op de benodigde inzameling is gekeken hoe het huidige inzamelvolume zich zal ontwikkelen in dezelfde periode 2019-2022 (in eerste instantie bij ongewijzigd beleid).
- Hiervoor kan als basis de groei van de afgelopen jaren worden genomen, uitgesplitst naar twee volumes:
 1. **De bestaande inzameling via de collectieven:**
Uitgangspunt: de gemiddelde gerapporteerde groei van Wecycle (over 2019 en 2020) van 8.3% wordt doorgetrokken tot aan 2022.
 2. **De bestaande volumes die geregistreerd worden door gecertificeerde (WEEELABEX) verwerkers.**
Uitgangspunt: een autonome, procentueel vergelijkbare groei als Wecycle. Dit betekent een groei van 34 Kton in 2019 naar 40 Kton in 2022.
- Door per jaar het verwachte, autonoom groeiende inzamelresultaat af te trekken van de 65% inzameldoelstelling, ontstaat jaarlijks een verwachte 'distance-to-target', waar specifieke interventie voor nodig zal zijn via additionele activiteiten.
- Voor 2022 wordt dit tekort geraamd op **65 kton**.

Inzameldoelstellingen adhv autonome groei (Kton)

4. Analyse

Waar ligt potentie om distance to target te dichten (o.b.v. gegevens 2019)?

Productcategorie		POM gemiddeld (2016-2018)	POM gemid - correctie export	Ingezameld 2019	Inzameling %	DTT 65% (2019)	Target 65% in tonnen	DTT (2019) in tonnen
1	Warmte of koude-uitwisselende apparatuur	54,729	52,761	36,974	70%	+5%	34,295	-2,679
2	Schermen, monitors en apparatuur met schermen	20,382	16,862	16,759	99%	+34%	10,960	-5,799
3	Lampen	4,255	4,255	1,857	44%	-21%	2,766	909
4 - ZP	Grote apparatuur excl zonnepanelen	164,670	159,360	80,904	51%	-14%	103,584	22,680
4 ZP	Zonnepanelen	65,605	65,605	124	0%	-65%	42,643	42,519
5	Kleine apparatuur	89,984	87,177	39,282	45%	-20%	56,665	17,383
6	Kleine IT en telecom	31,287	23,670	22,749	96%	+31%	15,385	-7,364
Totalen		430,912	409,690	198,649	48%	17%	266,299	67,650

- De tabel laat op basis van gegevens over 2019 zien dat de 65% inzameling is bereikt voor de categorieën 1,2 en 6. De categorieën 3 (lampen), 4-ZP (grote apparatuur exclusief zonnepanelen) en 5 (kleine apparatuur) halen de 65% doelstelling niet. Bij deze tabel zijn de volgende opmerkingen te plaatsen:
 - Voor lampen loopt een eigen AVV tot 1-1-2023. De acties die Lightrec in het kader van de eigen AVV onderneemt zullen in nauwe samenwerking met OPEN plaatsvinden. Waar acties elkaar raken (bijvoorbeeld met betrekking tot armaturen, zie *Deel 5*) zal ook worden afgestemd.
 - Binnen een aantal productcategorieën zijn de afgelopen jaren producten geïntroduceerd die een langere levensduur hebben dan de bestaande producten die ze vervangen. Een voorbeeld hiervan is de LED-Lamp. Deze langere levensduur zorgt ervoor dat deze producten de komende jaren nog niet of nauwelijks worden ingezameld. Dit heeft een positief effect op de circulaire economie (minder grondstof- en energiegebruik), maar maakt de specifieke inzameldoelstelling van 65% POM voor (LED-)lampen de komende jaren niet haalbaar.
 - Daarnaast zijn er ook nieuwe producten op de markt gekomen (die geen bestaand product vervangen). Een voorbeeld hiervan zijn zonnepanelen die in grote hoeveelheden op de markt komen, maar op dit moment (en de komende 5-10 jaren) nog niet worden afgedankt. Voor dit soort nieuwe producten met een lange levensduur hebben inzamelacties de komende jaren nog geen zin. Wel kan door fondsvorming worden bereikt dat de afvalbeheerstructuur is ingeregeld zodra deze producten afgedankt gaan worden.
- Duidelijk is dat zonder aanvullende interventies de overall doelstelling van 65% niet gehaald zal worden. Dit leidt tot de vraag: waar is er de beste kans om het inzamelresultaat te verbeteren? Hiervoor zoomen we verder in op producttype en inzamelkanaal.

4. Analyse

Waar ligt potentie om distance to target te dichten?

2018	1. Warmte- of koude- apparatuur	2. Schermen, monitors	3. Lampen	4. Grote apparaten	4b. Zonnepanelen	5. Kleine apparaten	6. ICT en telecom	Totaal excl. Zonnepanelen
<i>Geproduceerde AEEA</i>	61	33	4.2	129	1.4	108	30	365
AEEA in afvalbakken	0	1	0.4	1	0	25	5	33
Geschatte Niet- Passende Verwerking	17	10	0	42	0	31	0	100

- Gebaseerd op het UNU onderzoek was er in 2018 nog afgerond **125 Kton** van de geproduceerde AEEA niet passend verwerkt of in de afvalbakken belandt.
- Binnen **Niet-Passende Verwerking**, is er nog 100 Kton te behalen. Waarvan 42 Kton bij de categorie Grote apparaten (4), 31 Kton bij Kleine Apparaten (5), 17 Kton bij Warmte of Koude apparaten (1) en tot slot 10 Kton bij de categorie Schermen (2).
- Binnen de stroom die in de **Afvalbakken** belandde, is met name de categorie Kleine Apparaten (5) relevant met 25 Kton.

4. Analyse

Waar ligt er potentie om distance to target te dichten?

	PARTICULIERE INZAMELING	BEDRIJFSMATIGE INZAMELING
CONSUMENTEN PRODUCT	A. GEMIDDELD - GROOT Met name (5) kleine apparaten, en deels (4) grote apparaten.	B. GROOT Met name (4) grote apparaten, daarnaast (1) warmte en koud, en (2) schermen.
PROFESSIEONEEL PRODUCT	C. KLEIN	D. GEMIDDELD Klein deel bij (4) grote apparaten en (1) warmte en koude apparaten.

- Om een indicatie te geven waar potentie zit, is een twee-bij-twee matrix opgesteld met producttype en inzamelkanaal:
 - Met producttype wordt een onderscheid bedoeld tussen **consumenten en professionele apparatuur**.
 - Bij de inzameling wordt onderscheid gemaakt tussen het **particuliere en het bedrijfsmatige inzamelkanaal**; hierbij is van belang onderscheid te maken wie als ontdoener van de AEEA optreedt.
- De grootste potentie wordt verwacht in kwadrant B voor dual-use apparaten (die zowel gebruikt kunnen worden bij huishoudens alsmede bedrijven/kantoren). Dat is mede ingegeven door het feit dat er nog geen structureel inzamelkanaal vanuit de bij OPEN aangesloten partijen is ingericht voor een bedrijfsmatige inzameling. Bedrijfsmatige ontdoeners hebben wel de mogelijkheid om voor een beperkt aantal apparaten (maximaal 7) gebruik te maken van het huishoudelijke inzamelkanaal.

Deel 5

Additionele inzamelacties

5. Additionele inzamelacties

Vooraf

- Naast het doorzetten van de bestaande inzamelactiviteiten en de werkzaamheden van gecertificeerde verwerkers (op basis van registratie), is er **65 Kton** benodigd vanuit additionele activiteiten om de doelstelling uiterlijk twee jaar na ingang van de AVV te behalen.
- Hiervoor onderneemt Stichting OPEN in samenwerking met ketenpartners **16 additionele acties**. Deze worden op de volgende pagina's verder toegelicht. Stichting OPEN hecht eraan te vermelden dat de genoemde acties extern met behulp van een tweetal Red-Team sessies zijn becommentarieerd, aangepast en aangescherpt.
- De centrale regie van OPEN borgt een gecoördineerde aanpak van deze acties. Dat heeft een positief effect op de resultaten. Daarnaast zijn voor de realisatie van de resultaten zowel de vervulling van de overheidsrandvoorwaarden (kadersteller, handhaving) als de samenwerking met ketenpartijen noodzakelijk. Hierop is in *Deel 2 en 3* ingegaan. Daarbij geldt dat het al dan niet realiseren van de overheidsrandvoorwaarden op de ene actie meer impact hebben dan op de andere. Ook dit is aangegeven *Deel 3*.
- NB een van de acties is de retourpremie actie voor Koel Vries apparatuur in 2021. Hierbij worden versneld oude Koel Vries apparatuur omgeruild voor nieuwe apparatuur, ondersteund door een retourpremie. Dit heeft een beperkt effect op de inzameldoelstelling (die voor Koel Vries apparatuur reeds is behaald) maar naar verwachting een groot effect op de ambities om de negatieve effecten voor klimaat en milieu te beperken (CO2 reductie). Als CO2 reductiemaatregel is de retourpremie voor Koel Vries apparatuur opgenomen in dit actieplan zodat uitvoering van deze maatregel is geborgd.

5. Additionele inzamelacties

Overzicht

Categorie	#	Actie
1. Optimaliseren van bestaande inzamelkanalen	1	Metaalbedrijven als inzamelkanaal in de afvalbeheersstructuur
	2	Versterken van inzameling complete apparatuur
	3	Terugname AEEA bij aflevering/ pakketbezorging
	4	Uitbreiden inzameling via kringloopwinkels
	5	Organiseren van een retourpremieactie van Koel Vries Apparatuur (CO2 reductie)
	6	Betere inzameling armaturen
2. Inrichten nieuwe inzamelkanalen	7	Opzetten van een inzamelstructuur voor Cv-ketels
	8	Opzetten van een bedrijfsmatige inzamelstructuur (inclusief professionele apparatuur)
3. Rand-voorwaardelijke acties	9	Het opzetten van een registratie voor hergebruik binnenland
	10	Harden data export voor hergebruik
	11	Verkennen mogelijkheden om private milieustraten, woning ontruimbedrijven en woningcorporaties te betrekken in het systeem.
	12	Vorbereiden inzamel- en verwerkingsstructuur voor nieuwe elektrische apparaten (zoals zonnepanelen en E-bikes)
	13	Verkenning omgang met garantiegoederen
	14	Organiseren van randvoorwaarden voor verantwoorde verwerking
	15	Onderzoek mogelijkheden nascheiding kleine AEEA
4. Communicatie	16	Communicatie

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 1: Metaalbedrijven als inzamelkanaal in de afvalbeheersstructuur

WAT	De huidige MRF-deal werkt niet zoals verwacht. Dit komt onder meer naar voren uit interne analyses van Stichting OPEN en het resultatenonderzoek van IenW. De deal loopt nog tot einde van het jaar. Stichting OPEN is ervan overtuigd dat metaalbedrijven en -verwerkers een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de inzameling (en de passende verwerking). Vanuit de MRF is aangegeven dat hun leden een rol willen behouden in de keten als inzamelaar. OPEN en MRF verlengen de aflopende deal niet, maar willen gezamenlijk de randvoorwaarden opstellen en uitwerken voor een model waarbij metaalbedrijven als inzamelkanaal van de afvalbeheerstructuur worden opgenomen. Eenvoudige uitvoering en duidelijke communicatie naar de verschillende partijen over hoe de structuur werkt, welke inspanningen van de verschillende partijen wordt verwacht, welke kosten en opbrengsten daar tegenover staan, welke regelgeving van toepassing is (zoals de cenelec norm voor depollutie), staan hierbij centraal. Ook is van groot belang op een dusdanige manier samen te werken dat de handhaving effectiever kan worden georganiseerd. Om te beginnen gaan de partijen de huidige MRF-deal uitgebreider dan tot nu toe is gedaan evalueren om de lessen mee te kunnen nemen in het nieuwe model.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met MRF, individuele metaalverwerkers en aanbieders van partijen AEEA aan deze bedrijven. Afstemming met handhavingsinstanties over bijvoorbeeld het beter in beeld krijgen van de informele sector (zie <i>Deel 2</i> ketensamenwerking)
WANNEER	De actie wordt per direct gestart. De evaluatie vindt plaats in het eerste kwartaal van 2021, de uitwerking van het nieuwe model start parallel, zodat dit in de tweede helft van 2021 (Q3) geïmplementeerd kan worden.
RESULTAAT	Uitgaande van een totale potentie van 45-50 Kton AEEA (met name grote apparaten) die nu niet passend verwerkt worden, wordt een inzamelingsresultaat van 15-20 Kton eind 2022 ingeschat. Voor 2021 bedraagt dit 5 Kton. NB. De invoering van de afgifteplicht heeft grote invloed op het inzamelingsresultaat (zie ook <i>Deel 3</i>) aangezien dit de handhavingsmogelijkheden vereenvoudigt.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 2: Versterken van inzameling van complete apparatuur via de gemeentelijke route

WAT	Op dit moment vindt in bepaalde gemeenten nog periodiek of op afroep een route-inzameling plaats voor grof vuil. Achterliggende reden hiervoor is het vergroten van het inlevergemak voor de consument. Op deze manier wordt voorkomen dat AEEA maar ook andere herbruikbare afvalstromen bij het restafval terecht komen. Een ongewenst neveneffect hiervan is dat er naast de gemeentelijke inzameling niet zelden ook onofficiële inzameling plaatsvindt (door de 'witte busjes' of de 'morgensterren'). Deze partijen halen of eerst zelf de waardevolle onderdelen uit het apparaat, verkopen deze en sluizen de rest door naar een handelaar of verkopen het gehele apparaat direct door voor de hoogste prijs. Deze actie is gericht op het voorkomen van het ongewenste neveneffect door het in kaart brengen van alternatieve opties om de inzameling van complete apparatuur te versterken. Een mogelijke optie zou kunnen zijn om de route inzameling uit te breiden met een huis-aan-huis inzameling (periodiek of na afspraak) en dit als een aanvullende dienst op te nemen in de gemeente-contracten voor e-waste. Een ander voorbeeld in Nederland is de BEST-tas, die wordt gebruikt in Zuid-Limburg, Leeuwarden en Deventer en zich met name richt op kleine apparaten, speelgoed, boeken en textiel. Ook is het belang dat de bewustwording bij ketenpartners voor inzameling van complete apparatuur wordt vergroot door communicatie en het maken van goede afspraken met bijvoorbeeld retailpartijen. Onderdeel van deze verkenning is het specificeren van de condities waaronder dergelijke opties kunnen werken (zoals eenduidige communicatie en handhaving), met welke partijen dit kan worden gedaan, wat de kosten van de opties zijn en wat elke optie betekent voor het inzamelvolume. Om de alternatieve opties te kunnen beoordelen op effectiviteit is bovendien inzicht in de werking van de informele sector van belang.
WIE	Stichting OPEN en NVRD/VNG (als vertegenwoordigers van gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden) voeren de verkenning uit.
WANNEER	2021
RESULTAAT	Deze actie zal een beperkt effect hebben op het totale inzamelvolume en vooral een effect hebben op een betere en milieuvriendelijker verwerking van apparaten en service-verhogend kunnen werken voor de consumenten.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 3: Terugname AEEA bij aflevering/ pakketbezorging

WAT	Retailers hebben een wettelijke plicht om oude apparaten terug te nemen. Bij grote apparaten die worden bezorgd werkt deze oud voor nieuw regeling al goed. Voor kleine apparaten is dat complexer. Er belandt nog steeds jaarlijks 30-35 Kton kleine apparaten in de afvalbak. Stichting OPEN wil om de inzameling te verhogen regelen dat 1) bezorgers van grote EEA, naast het oude grote apparaat ook kleine AEEA meenemen en 2) retour van kleine AEEA in de route van pakketbezorgers wordt opgenomen; hetzij door bij bezorging direct een retourpakket mee te nemen, hetzij door consumenten de mogelijkheid te bieden via afgiftepunten retourpakketten aan te bieden. Hierbij is het van belang de transporteisen voor de verschillende vervoerders goed te duiden. Beide acties zijn gericht op het vergroten van het gemak voor de consument om zo het inzamelvolume te verhogen. Tegelijkertijd dient de service zo ingericht te zijn dat het de bezorger/ installateur geen overbodige extra tijd en inspanning kost. Voor deze dienstverlening dienen de (pakket)bezorgers een vergoeding te ontvangen. Het ligt voor de hand dat de vergoeding in lijn ligt met de vergoeding die momenteel wordt uitgekeerd aan milieustraten en retailers (per ton of per stuk).
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met (online) retailbranche, zoals Coolblue, bol.com, mediamarkt en bezorgers van pakketten (Post NL, DHL). Ook is betrokkenheid van brancheorganisaties (zoals Thuiswinkel.org) gewenst. Additionele ondersteuning vanuit de overheid kan gewenst zijn indien de online retailbranche onvoldoende medewerking verleent om de retourlogistiek voor de oud voor nieuw regeling in te regelen.
WANNEER	In 2021 worden lopende acties gecontinueerd en wordt ingezet op een aantal pilots. De geleerde lessen uit eerder uitgevoerde proeven kunnen hierin meegenomen worden (onder andere over transporteisen, type apparaten dat terug komt en kosten). Streven is dat halverwege 2021 met een breed scala aan partijen afspraken zijn gemaakt, zodat pilots en op basis daarvan implementatie in de tweede helft van 2021 kan plaatsvinden. In 2022 zal het systeem staan.
RESULTAAT	Met deze actie kan naar verwachting in 2022 10 Kton extra worden ingezameld. Naar verwachting zijn dat met name kleine apparaten aangezien de regeling voor de grote apparaten goed blijkt te werken. NB. Het is te verwachten dat deze actie naast extra tonnen uit het restafval, ook een zekere substitutie uit bestaande kanalen (met een kleiner gemak voor de consument) zal bewerkstelligen. Het is goed om dit te realiseren, maar geen reden om dit niet te doen gezien het verwachte extra inzamelvolume.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 4: Uitbreiden inzameling via kringloopwinkels

WAT	Stichting OPEN wil de inzameling via kringloopwinkels verder uitbreiden. Dit kan op verschillende manieren: aanbieden van niet verkochte producten, bieden van inlevermogelijkheden en het direct meenemen van AEEA door kringloopwinkels als ze bij mensen thuiskomen. Momenteel zijn er via de bij OPEN aangesloten partijen contracten afgesloten met ongeveer de helft van de BKN kringloopwinkels in Nederland. In potentie kan de inzameling verdubbeld worden als de andere helft ook meedoet. Daarnaast kunnen ook de niet BKN kringloopwinkels participeren in het inzamelsysteem. Kringloopwinkels kunnen de bij hen ingeleverde maar onverkoopbare apparaten inleveren bij het fijnmazige inzamelsysteem van Stichting OPEN analoog aan de fijnmazige retailinzameling. Daarnaast zouden kringloopwinkels ook een actievere rol kunnen gaan spelen in de inzameling door actief (A)EEA mee te nemen op locaties waar ze spullen zoals bankstellen ophalen of inleverfaciliteiten van AEEA te bieden in de winkel. Het ligt voor de hand dat de huidige systematiek voor vergoedingen voor de huidige kringloopbedrijven ook geldt voor de nieuwe kringloopwinkels als die zich aansluiten bij dit systeem. Het is daarnaast van belang om deze actie samen te bezien met productregistratie (actie 9).
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met BKN en aangesloten kringloopbedrijven. Eventueel kan deze actie worden uitgebreid naar repair cafés.
WANNEER	In 2021 worden acties die al in gang zijn gezet gecontinueerd. Streven is dat einde eerste kwartaal 2021 afspraken zijn gemaakt met BKN, zodat de implementatie daarna kan plaatsvinden. 2022 zal dan het eerste volledige jaar zijn.
RESULTAAT	Met deze actie kan naar verwachting in 2022 7 Kton extra via kringloopwinkels worden ingezameld. Voor 2021 wordt een resultaat van 3 Kton verwacht.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 5: Organiseren van retourpremieactie voor Koel Vries Apparatuur (CO2 Reductie)

WAT	Stichting OPEN organiseert vooruitlopend op de nadere uitwerking van concrete voorstellen voor de eventuele invoering van een retourpremie op specifieke productcategorieën in 2021 een eenmalige landelijke inzamelactie voor koel/vriesapparatuur. Wanneer een nieuw en energiezuinig apparaat wordt aangeschaft en een oud (al dan niet werkend) apparaat wordt ingeleverd, wordt een financiële tegemoetkoming verkregen als korting op het nieuwe apparaat. In de brief van minister Wiebes aan de Tweede Kamer (24 april 2020) staat hierover: “De maatregel ziet toe op het inzamelen en recyclen van oude koel- en vrieskasten met toepassing van een retourpremie van minimaal 35 euro per oude koel- of vrieskast. De hoogte van de vergoeding per apparaat en de randvoorwaarden voor deelname (wanneer is een apparaat oud of niet energiezuinig) dienen nader te worden bepaald. Voor deze productcategorie is in 2019 voldaan aan het inzameltarget. Het is daarnaast bekend dat er in Nederland nog veel oudere apparaten (> 10 jaar) in gebruik zijn, die niet alleen een grote hoeveelheid energie gebruiken, maar ook voor het milieu schadelijke stoffen bevatten (CFK's). Het belang van deze actie richt zich vooral op het beperken van schadelijke milieueffecten en daarnaast het realiseren van een (bescheiden) extra inzameling.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met retailbedrijven, Urgenda en Vlehan.
WANNEER	Een nader te bepalen periode van een aantal maanden in 2021. Voor de hand ligt mei gezien de bestaande piek van inzameling van koelkasten in de zomer en de grootste energiewinst die met een nieuwe koelkast in de zomer kan worden gemaakt.
RESULTAAT	Uitgaande van een verkoop circa 25.000 - 50.000 koelkasten in de periode waarin de actie loopt en een gemiddeld gewicht van 40 kg per koelkast, bedraagt het verwachte circa 1 - 2 Kton.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op optimaliseren bestaande inzamelkanalen

Actie 6: Betere inzameling armaturen

WAT	In het huidige inzamelsysteem kan de inzameling van metalen armaturen verbeterd worden. De kunststofarmaturen komen doorgaans wel in het inzamelsysteem van LightRec, maar de metalen armaturen helaas veel minder. LightRec wil daarom een aantal deelprojecten initiëren, dedicated voor armaturen. Het gaat dan om het instellen van een inleverpremie voor armaturen uit de markt en een campagne gericht op het inleveren van armaturen (uit huishoudens). Daarnaast zet LightRec de lopende projecten voort. Bij deze actie wordt gekeken of het mogelijk is dat andere productgroepen ook aansluiten.
WIE	LightRec in nauwe samenwerking met Stichting OPEN en de sloop- en installatiebranche.
WANNEER	In 2021 worden acties die al in gang zijn gezet gecontinueerd. Streven is dat einde eerste kwartaal 2021 afspraken zijn gemaakt en de campagnes klaar staan, zodat de implementatie daarna kan plaatsvinden.
RESULTAAT	Naar verwachting kan met deze actie in 2021 naar verwachting 500 ton worden ingezameld en in 2022 1000 ton.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op inrichten nieuwe inzamelkanalen

Actie 7: Opzetten van een inzamelstructuur voor CV-ketels

WAT	Momenteel wordt er 2-3% van het te verwachten volume van de CV-ketels (en boilers) conform WEEELABEX verwerkt. De op te zetten structuur heeft als doel het geregistreerde volume aan verantwoord verwerkte CV-ketels en boilers te verhogen door deze in het systeem te krijgen. Duidelijk is wel dat CV-ketels een positieve waarde vertegenwoordigen. De positieve waarde (momenteel ligt de schrootwaarde van CV-ketels rond de € 500 per ton) is mede de verklaring voor het lage percentage dat verantwoord wordt verwerkt. In de opzet wil OPEN aansluiten bij de bestaande werkwijze die LightRec hanteert met de installatiebranche voor de inzameling van spaarlampen en armaturen, waartoe reeds inzamelcontracten door LightRec zijn afgesloten. Stichting OPEN wil onderzoeken of deze overeenkomst met andere producten (in eerste instantie CV-ketels en boilers) kan worden uitgebreid. Welke inzamelkosten hiermee gepaard gaan, zal nader moeten worden vastgesteld. Overigens is het in het kader van de energietransitie en het van het gas afhalen van woningen de verwachting dat CV-ketels steeds meer worden vervangen door warmtepompen. Deze producten komen de eerste jaren niet terug, maar zullen op den duur wel in het inzamelsysteem gaan komen. De te maken afspraken hebben op den duur ook betrekking op warmtepompen.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met de installatiebranche (Techniek NL), inzamelaars, sorteerdere en verwerkers. Ook betrokkenheid van individuele producenten van zowel CV-ketels als warmtepompen (zoals Remeha, Atag, Nefit en Vaillant) wordt nagestreefd.
WANNEER	In de eerste helft van 2021 worden nadere afspraken gemaakt met de branchevertegenwoordiging. Vervolgens inzameling regelen (en contracteren) bij deze partijen als eerste ontvangers. Uiterlijk eind 2021 zal deze structuur staan.
RESULTAAT	Met deze actie kan naar verwachting maximaal 15 Kton per jaar aan CV-ketels en boilers worden ingezameld. Dit volume zal in 2022 nog niet worden gehaald. In 2022 verwacht Stichting OPEN 5 Kton te kunnen inzamelen. Voor de jaren daarna acht Stichting OPEN het volgende ingroeimodel realistisch: in 2023 circa 9.5 Kton, in 2024 en verder 12 Kton.

5. Additionele inzamelacties

Acties gericht op inrichten nieuwe inzamelkanalen

Actie 8: Opzetten van een bedrijfsmatige inzamelstructuur (inclusief professionele apparatuur)

WAT	Momenteel ontbreekt het aan een uitgebreide en fijnmazige inzamelstructuur voor bedrijfsmatige ontdoeners voor AEEA. Er zijn enkele brenglocaties die in de huidige inzamelstructuur zijn opgenomen; zo kan de installatiebranche AEEA afgeven bij groothandels. Verder kan in beperkte mate gebruik gemaakt worden van de gemeentelijke inzamelstructuur via milieustraten. Specifieke bedrijfsmatige serviceconcepten gericht op ophalen van AEEA ontbreken nu in het inzamelsysteem. Stichting OPEN veronderstelt dat een groot deel van de volumes AEEA die via bedrijfsmatige ontdoeners ontstaan, niet verantwoord worden verwerkt. Er zitten andere partijen tussen die veelal hun eigen routes hebben voor de apparaten. Hetzelfde geldt voor professionele apparatuur (keuken, medisch, etc.). Er is daarnaast ook een tweedehands en reparatiemarkt met name voor de professionele (grote) apparaten. OPEN wil dit nader in kaart brengen en ook in kaart brengen welke initiatieven al lopen. Stichting OPEN wil met het opzetten van een inzamelstructuur voor bedrijfsmatige ontdoeners (inclusief professionele apparatuur) het volume dat passend verwerkt wordt vergroten. De maximale potentie wordt door Stichting OPEN ingeschat op 50 Kton dat jaarlijks vrijkomt bij kantorencomplexen, ziekenhuizen, recreatieparken en andere grote instellingen. Opties zijn o.a.: • Te starten met de kantorenmarkt, zorginstellingen en evt. recreatieparken conform de werkwijze die geldt bij retail. Dit zal hand in hand moeten gaan met communicatie en voorlichting (actie 16); • Afspraken met inzamelaars voor bedrijfsafval, waarbij AEEA een extra inzamel-service wordt die deze inzamelbedrijven aanbieden aan haar klanten. NB. Deze actie houdt ook verband met actie 11 (onderzoek naar het betrekken van andere categorieën partijen: private milieustraten, woningontruimers en woningcorporaties) en actie 1 aangezien een deel van de apparaten mogelijk bij MRF leden worden ingeleverd.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met branchevertegenwoordigers; Raad onroerende zaken, recreatieparken (HISWA-RECRON) en zorginstellingen, sorteerders en inzamelaars.
WANNEER	Eerste kwartaal van 2021 nadere verkenning naar bedrijfsmatige ontdoeningsroutes, welke volumes verwacht kunnen worden en welke partijen hierbij een voorname rol spelen. Tweede helft van 2021 afspraken maken met branchevertegenwoordigers. Vervolgens inzameling regelen (en contracteren) bij deze partijen als eerste ontvangers. Uiterlijk halverwege 2022 zal deze structuur staan.
RESULTAAT	Met deze actie kan naar verwachting maximaal 40-50 Kton per jaar worden ingezameld. Afhankelijk van de bedrijfsmatige ontdoener kan dit betrekking hebben op verschillende productcategorieën. Stichting OPEN acht het volgende ingroeimodel realistisch: 2022 7.5 Kton , 2023 15 Kton, 2024 25 Kton, 2025 30 Kton. Het ingroeipad van het inzamelvolume hangt samen met het aantal kanalen die worden ingericht met de verschillende partijen en de snelheid waarmee dit gebeurt (zie ook actie 11).

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 9: Het opzetten van een registratie voor hergebruik binnenland

WAT	Het kopen van gebruikte apparaten neemt toe (eventueel nadat deze een beperkte reparatie hebben ondergaan). Er zijn verschillende online platforms (zoals BVA Auctions, retourplaza en marktplaats) waar je grote en kleine, professionele en huishoudelijke apparaten kunt kopen. Grote (online) partijen zoals bol.com en Coolblue bieden tweedehands producten aan en daarnaast zijn er de fysieke tweedehands winkels, zoals de kringloopwinkels, maar ook rondom refurbished laptops, smartphones en tablets is een markt ontstaan. En deze markt groeit. Het opnieuw in de handel brengen van apparaten en het daarmee verlengen van de levensduur past goed in de transitie naar een circulaire economie. Echter, deze apparaten hebben nog niet de status van afval bereikt en tellen daarom niet mee in de AEEA doelstellingen. Dit ligt anders voor apparaten die als AEEA – afval dus – worden afgedankt. Mogelijk kunnen hier nog apparaten of onderdelen uit terug gewonnen worden maar de omvang hiervan is niet duidelijk terwijl dit wel een hoogwaardige vorm van hergebruik is. OPEN wil beter zicht krijgen op de omvang van deze markt en wil daarom een registratie opzetten te beginnen bij enkele grote spelers en deze vervolgens uitbouwen. OPEN wil zoveel als mogelijk aansluiten bij de bestaande binnenlandse praktijken en wijzen waarop nu al geregistreerd wordt. Het streven van OPEN is om deze registratie, wanneer voldoende gevalideerd en onderbouwd (bijvoorbeeld via een monitoringsprotocol dat is afgestemd met RWS) te gebruiken als hergebruikscijfers voor AEEA en mee te tellen in de 65% doelstelling.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met BKN, RWS, enkele grote spelers op de gebruikte apparaten markt en branchevertegenwoordigers.
WANNEER	Eerste helft van 2021 nadere verkenning met deze partijen naar wat er nodig is om de registratie op te zetten en wat de volumes kunnen zijn. Vervolgens een proefperiode afspreken met enkele partijen en voortgang monitoren. Hierna evalueren en besluiten om al dan niet door te gaan.
RESULTAAT	Een beter beeld van de nationale markt voor als afval afgedankte apparaten die alsnog als product of onderdeel hergebruikt kunnen worden. De inschattingen over de omvang van deze markt lopen behoorlijk uiteen (ergens tussen de 10 Kton en 30 Kton). Voor de berekening van tonnages in het actieplan gaan we uit van 10 Kton.

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 10: Het harden van data export voor hergebruik

WAT	Afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de omvang van de stroom elektrische apparaten die naar het buitenland wordt geëxporteerd voor hergebruik. Het uitgevoerde onderzoek kwam tot stand door combinatie van verschillende bronnen van verschillende datakwaliteit. Binnen de werkgroep lekstromen buitenland en in overleg met de NWR is de afspraak gemaakt dat alleen de tonnages die waren gebaseerd op data van (middel)hoge kwaliteit gebruikt konden worden in de bepaling van het tonnage export voor hergebruik. Dat volume is vervolgens van de het driejarig gemiddelde van de POM 2019 afgetrokken. In juli 2020 is een beoogde wijziging van de regeling AEEA gepubliceerd waarin de registratie en rapportageplicht is opgenomen. Deze geldt in de praktijk vanaf het jaar 2021. Voor de jaren 2019 en 2020 zal op basis van een replicatie van het onderzoek, een extrapolatie of een aanname over de groei t.o.v. 2018 een volume kunnen worden verkregen voor export voor hergebruik. Van cruciaal belang voor 2021 is dat bedrijven goed worden geïnformeerd over de nieuwe verplichtingen rond de registratie van export voor hergebruik.
WIE	Stichting OPEN in samenwerking met uitvoerders van het eerdere onderzoek (UNU) en in overleg met de overheid. Deze onderzoekslijn is ook besproken in het Monitoringsberaad als een waardevolle toevoeging voor het AEEA dossier.
WANNEER	Eerste kwartaal 2021 zal een onderzoeksopdracht geformuleerd worden waarna het onderzoek aanbesteed kan worden. Met IenW en RWS zal de onderzoeksopzet afgestemd worden en worden nadere afspraken gemaakt over de uitvoering.
RESULTAAT	Gezaghebbende data van export voor hergebruik voor 2019 en 2020. Als we kijken naar de onderzoeksresultaten van het vorige onderzoek is daar een (ingeschat) volume van 20Kton wel meegenomen, maar 10Kton nog niet meegenomen in de vaststelling van het inzamelpercentage voor 2019. Dit extra resultaat kan wel meegenomen worden mee in de berekening van de exporttonnages mits deze voldoende onderbouwd is.

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 11: Verkennen mogelijkheden om andere partijen te betrekken in het systeem

WAT	Met enkele grote partijen, zoals private milieustraten, woning ontruimbedrijven, woningcorporaties en bedrijven die sloop- en renovatieprojecten uitvoeren, zijn geen inzamelcontracten afgesloten. Het volume aan elektrische apparaten dat via deze partijen en/of faciliteiten wordt ingezameld (en verwerkt) komt op dit moment niet in het systeem. Het gaat met name om consumentenapparatuur dat beschikbaar komt via het bedrijfsmatige inzamelkanaal. Om stappen te zetten naar het afsluiten van contracten met deze partijen is het allereerst van belang een beter beeld te krijgen van het volume dat Stichting OPEN via deze partijen in het systeem zou kunnen krijgen. Vervolgens is het van belang dat er een structuur staat om inzameling te kunnen bekostigen. Daarnaast is er ook sprake van een samenhang met actie 1. Met een goed werkende inzamelstructuur via metaalbedrijven kan de noodzaak voor actie 11 (deels) ondervangen worden aangezien veel apparaten bij MRF leden belanden.
WIE	Stichting OPEN, met gezamenlijke 'private' milieustraten (evt. via gemeenten die organisaties kunnen aanwijzen als inzamelpunt), woningbouwcorporaties, woning ontruimbedrijven en sloop- en/of renovatiebedrijven.
WANNEER	Tweede helft 2021 verkenning naar de locaties van private milieustraten en de wijze waarop ontdoening na renovatie/verbouwingsprojecten bij woningcorporaties is geregeld. Daarnaast het in kaart brengen van de omvang van deze stromen en de kansen/bedreigingen/mogelijkheden van opname hiervan in het OPEN systeem. Eind 2021 besluitvorming welke routes ingezet worden. Eerste helft 2022 inregelen systeem en sluiten van contracten afhankelijk van de gemaakte keuzes.
RESULTAAT	Een bijdrage aan het realiseren van ingezameld volume volgens het ingroeimodel zoals geschetst in actie 8 (bedrijfsmatige inzamelstructuur).

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 12: Voorbereiden inzamel- en verwerkingsstructuur voor nieuwe elektrische apparaten (zoals zonnepanelen en E-bikes)

WAT	De afgelopen jaren is een aantal elektrische apparaten op de markt gekomen die nieuw zijn en geen ander elektrisch product vervangen. De meest in het oog springende voorbeelden zijn zonnepanelen en e-bikes. De eerstkomende jaren worden deze apparaten niet of in hele kleine hoeveelheden terugverwacht. Na een eerste normale levenscyclus zal er een inzamel- en verwerkingstructuur moeten staan die organisatorisch en financieel goed is ingericht. Het op gang komen van de daadwerkelijke inzameling wordt niet eerder dan over 5 tot 10 jaar verwacht. Om de voorbereiding vorm te geven zijn meerdere activiteiten relevant: het krijgen van een beter beeld van de daadwerkelijke POM, het ontwerpen van een inzamelsysteem, de langere termijn planning en fondsvorming. Wat hierover is opgenomen in het waarborgmodel verdient verdere uitwerking. Ook een gelijk speelveld voor producenten is van groot belang. Voor zonnepanelen betekent dit bijvoorbeeld dat een positieve compliance prikkel moet worden ingebouwd bij partijen die invloed hebben op de realisatie van zonnepanelen in de praktijk, zoals vergunningverleners en subsidieverstrekkers. In het ontwerp van het inzamelsysteem kan ook rekening gehouden worden met nieuwe circulaire businessmodellen (zoals lease) waardoor de producent voor terugname verantwoordelijk blijft en (onderdelen van) het product terug in de handel kan brengen. Het functioneren van de nieuwe afvalbeheerstructuur is gebaat bij adequate (ook buitenlandse) handhaving.
WIE	Stichting OPEN samen met ZRN en Koninklijke RAI Vereniging (fietsen), Stichting EPAC/Stibat (vanwege de accu's). Daarnaast is betrokkenheid van overheden van belang voor de integratie in vergunnings- en subsidievoorwaarden (voor zonnepanelen).
WANNEER	Vorbereidende werkzaamheden starten in 2021. Verkennen wat er nodig is hiervoor in termen van organisatie en financiële instrumenten (fondsvorming).
RESULTAAT	Een structuur die klaarstaat op het moment dat deze nodig is (2025-2027) inclusief de bijbehorende financiële middelen.

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 13: Verkenning omgang met garantiegoederen

WAT	Er komt jaarlijks een behoorlijke hoeveelheid EEA binnen de garantietermijnen retour, zowel via fysieke als online kanalen, bijvoorbeeld omdat het product niet helemaal goed functioneert. De producent/retailer bepaalt dan wat er met deze 'garantiegoederen' gebeurt. Elke producent/importeur gaat hier anders mee om. Dit is afhankelijk van eventuele reparatiekosten, de waarde van het product en afspraken met de leverancier. Opnieuw in de handel brengen na een reparatie, als partij doorverkopen aan opkopers of afdanken en verwerken zijn enkele voorbeelden hoe omgegaan kan worden met garantiegoederen. Hoe groot het jaarlijkse volume garantiegoederen is, is niet duidelijk; schattingen lopen uiteen tot wel 5% van wat jaarlijks op de markt komt. OPEN wil meer en beter zicht krijgen op de omvang van deze stroom goederen (zijn het bijvoorbeeld vooral apparaten uit een lager marktsegment of is het juist een gemengd beeld) en de verschillende 'routes' die worden gevolgd. Ook is denkbaar dat de garantiegoederen worden geretourneerd aan de Original Equipment Manufacturer (O.E.M.) in het buitenland en vervangen worden door nieuwe apparaten, waardoor een dubbeltelling op de POM ontstaat. Als dit inzicht er is, kan beter geïnformeerd een besluit genomen worden over het al dan niet zetten van een extra inspanning op de omgang met retourgoederen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van wat al geregistreerd wordt in de B2B stroom (via bijvoorbeeld Mirec en Rhenus).
WIE	Stichting OPEN met producenten, grote retailers en branchevertegenwoordigers RND, Thuiswinkel.org (Shopping Tomorrow). Ook groothandelaren die bepaalde producten al retourneren voordat het bij de klant komt, en reparatiebedrijven kunnen hierbij betrokken worden.
WANNEER	Onderzoek in 2021.
RESULTAAT	Input voor besluitvorming over eventuele vervolgacties.

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 14: Organiseren van randvoorwaarden voor verantwoorde verwerking

WAT	Verantwoorde verwerking neemt toe als producenten die hun producten leveren aan (tussen)leveranciers, business-to-business, ook regelen dat de kopende partij zorgt voor gecertificeerde verwerking. Een verkopende partij kan dat bijvoorbeeld in de algemene of leveringsvoorwaarden opnemen of aan de kopende partij hiervoor een garantie vragen. Ook overheden kunnen hier een rol spelen door registratie en verantwoorde verwerking af te dwingen bij bijvoorbeeld subsidies en vergunningverlening door het in de voorwaarden op te nemen. In het kader van duurzaam inkopen van ICT hebben overheden hierover inkoopvoorwaarden in voorbereiding dat in geval van recycling gebruik wordt gemaakt van gecertificeerde verwerkers. Daarnaast zijn de technische mogelijkheden toegenomen om producten terug te herleiden naar producenten door ze te markeren (tracking/tracing). OPEN wil de mogelijkheden hiervan verder onderzoeken.
WIE	Stichting OPEN, producenten en verwerkers (samen met de overheid).
WANNEER	2021 en 2022.
RESULTAAT	Een aantal aanvullende randvoorwaarden die verantwoorde verwerking vergroten (naast de komende afgifteplicht).

5. Additionele inzamelacties

Randvoorwaardelijke acties

Actie 15: Onderzoek mogelijkheden nascheiding kleine AEEA bedrijfsafvalstromen

WAT	Stichting OPEN wil de kansen en belemmeringen, inclusief de verwachte kosten, voor nascheiding van kleine AEEA in kaart brengen. Stichting OPEN wil onderzoek doen, naar zowel huishoudelijk afval als bedrijfsafval: • Er zit een aanzienlijk volume klein AEEA in het restafval. Met het uitbreiden van inzamelconcepten (zie onder andere actie 3) wordt er een gedeelte uit het restafval gehaald. Met bronscheiding of aanvullende inzamelconcepten zal nooit alles uit het restafval gehaald worden zoals ook voor andere afvalsoorten geldt. Daarom wil OPEN onderzoeken of het toevoegen van een AEEA module aan nascheidingsinstallaties interessant kan zijn. • De inzamelmiddelen en samenstelling van het afval in het bedrijfsleven wijken af van de samenstelling van huishoudelijk restafval. Op dit moment is onbekend of en zo ja welke volumes aan AEEA teruggewonnen kunnen worden uit ingezameld gemengd bedrijfsafval. Als onderdeel van deze actie wil OPEN ook samen met inzamelaars onderzoeken hoe de oud-ijzer containers op milieustraten (waar ook AEEA in terecht kan komen) verder in de keten gesorteerd worden en of hier nog winst te behalen is. Aandacht voor voorlichting op milieustraten is daarnaast belangrijk om te voorkomen dat AEEA onbedoeld door het publiek in de verkeerde container wordt gedeponeerd. Als eerste stap is het van belang een goed beeld te hebben van de samenstelling van het restafval. Voor huishoudelijk restafval is uit sorteeronderzoeken bekend dat circa 1% van het restafval uit AEEA bestaat. Voor bedrijfsafval is dat minder goed bekend. Hier kan OPEN samen optrekken met RWS dat een samenstellingsonderzoek voor bedrijfsafval heeft gepland. Daarnaast is er al het nodige onderzoek uitgevoerd en zijn er al proeven gedaan bij verschillende nascheiders. Een quick-scan van deze onderzoeken geeft inzicht in waar eventuele kennis nog ontbreekt en waar aanvullende pilots zinnig kunnen zijn.
WIE	Stichting OPEN samen met nascheiders (zoals Omrin, Attero, AEB Amsterdam en AVR) en in afstemming met RWS. En voor mogelijk AEEA in de oud-ijzer containers van milieustraten samenwerking met enkele inzamelaars zoals Suez en Renewi.
WANNEER	Quick scan in het eerste kwartaal van 2021. Eventuele pilots later in 2021.
RESULTAAT	Haalbaarheidsonderzoek waarmee duidelijk wordt of een nascheidingsroute voor AEEA technisch en financieel haalbaar is.

5. Additionele inzamelacties

Communicatie

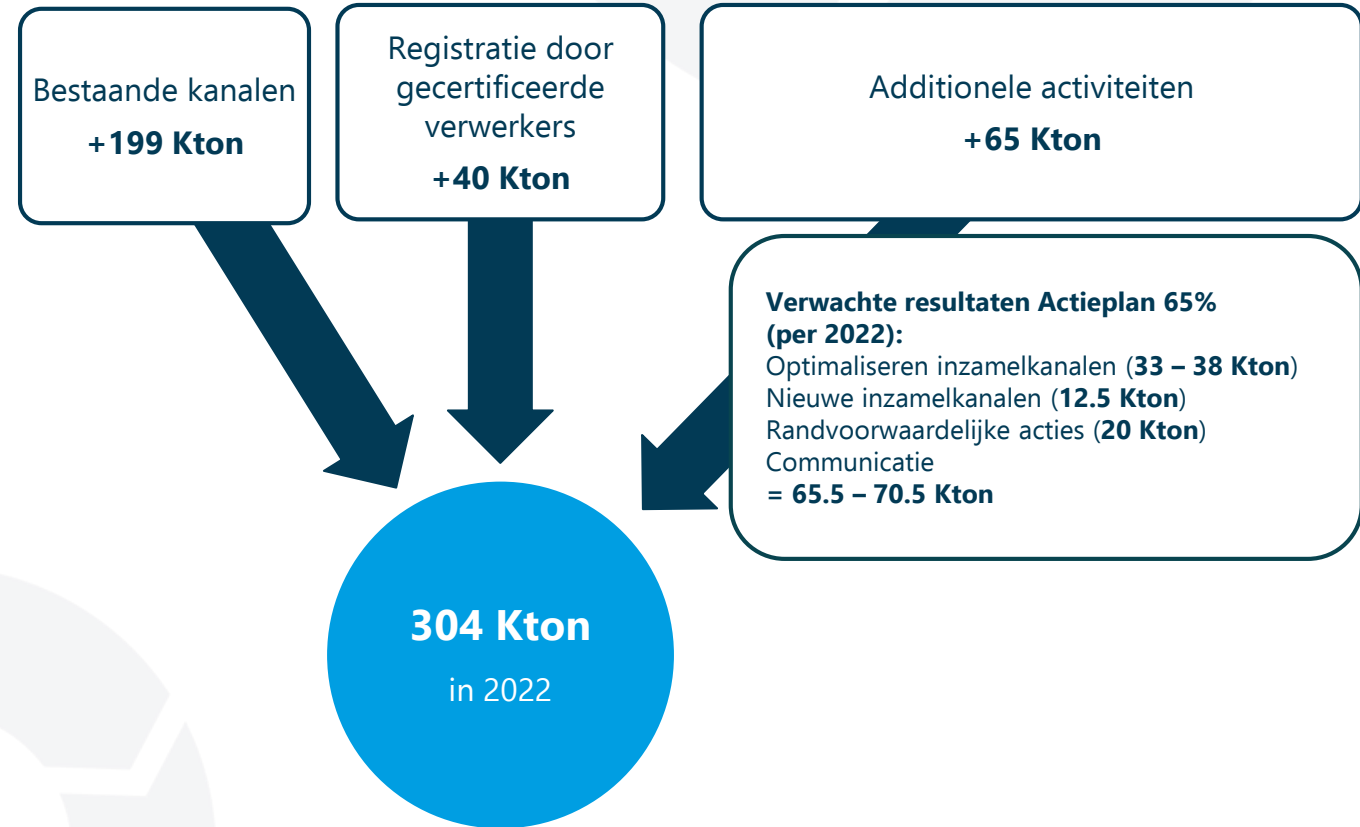
Actie 16: Communicatie

WAT	Communicatie is een middel om een doel te bereiken. Tussen communicatie en het uiteindelijke doel te weten meer inzameling kan lastig een direct causaal verband gelegd worden. Desalniettemin blijft communicatie onverminderd van belang in het kader van de realisatie van de doelstelling. Niet alleen in algemene zin door zowel consument als bedrijfsleven uit te leggen hoe ze met hun oude apparaten moeten omgaan of via het overkoepelende platform 'Heel Holland Recyclet' of een 'Nationale Recycleweek. Ook voor het resultaat van een aantal van de hiervoor genoemde individuele acties is communicatie van groot belang. OPEN wil in de communicatie een duidelijke focus aanbrengen en deze zo efficiënt mogelijk organiseren. Gezien de focus van de acties in dit plan om bestaande (met name) consumentenroutes te versterken en bedrijfsmatige routes te ontwikkelen, ligt het voor de hand dat veel aandacht in de communicatie ook uitgaat naar de bedrijfsmatige kant. Daarbinnen kan apart aandacht gegeven worden aan professionele apparatuur. Hierbij is steeds maatwerk nodig. Als voorbeeld de aangepaste actie 1. Hierbij zullen ten eerste de MRF leden eenduidige informatie moeten ontvangen over de nieuwe werkwijze. De deelnemende MRF leden zouden aanvullend op een lijst met "deelnemende MRF leden geplaatst kunnen worden zodat derden kunnen weten dat zij via die route AEEA correct kunnen afgeven. Tot slot zal deze informatie ook bij omgevingsdiensten beschikbaar moeten zijn zodat zij bij handhaving op de afgifteplicht ook kunnen doorverwijzen naar de correcte inzamelstructuur. Communicatie inspanningen focussen zich daarnaast op de eenduidigheid van informatie: wat is AEEA, wat valt daar precies onder en wat doe je ermee? Er zijn bijvoorbeeld verschillende inzamelingsapps die niet allemaal dezelfde of volledige informatie geven over AEEA. Daarbovenop kan communicatie effectiever worden ingezet als door OPEN ook samenwerking wordt gezocht met andere normadressaten en andere systemen van UPV zoals bijvoorbeeld Stibat.
WIE	Stichting OPEN samen met het Rijk, producenten, retail, gemeenten en brancheverenigingen (all-actors). Ook wordt samengewerkt met de Vereniging Producentenverantwoordelijkheid Nederland (VPN) om communicatie ook te kunnen uniformeren en effectiever te kunnen maken.
WANNEER	In de eerste helft van 2021 zal een communicatiestrategie worden opgesteld. Deze strategie gaat over meerdere jaren en kent een jaarlijks uitvoeringsplan. In dit proces worden de lopende initiatieven kritisch beschouwd en aangevuld met een aantal initiatieven. Vervolgens kunnen strategie en plan worden uitgevoerd.
RESULTAAT	Ondersteunende activiteiten gericht op het behalen van de doelstelling. Focus op bedrijven (naast consumenten) en eenduidigheid. Communicatie is randvoorwaardelijk en niet goed te koppelen aan een specifiek tonnage voor een extra inzamelvolume.

5. Additionele inzamelacties

Verwacht inzamelresultaat additionele acties in 2022

- Het figuur aan de rechterzijde toont de **verwachte benodigde inzameling in 2022** om het percentage van 65% te behalen. De hoeveelheden zijn gebaseerd op de analyse in *Deel 4*.
- Naast de verwachte autonome groei binnen bestaande kanalen (8,3% per jaar, **199 Kton** in 2022) en gecertificeerde verwerkers (groei naar **40 Kton** in 2022), zal het verwachte tekort of distance-to-target **65 Kton** zijn. Dit tekort zal moeten worden gedicht door additionele inzamelacties.
- Per 2022 is de verwachting dat de 16 voorgestelde acties in dit Actieplan potentieel **65.5 tot 70.5 Kton** additioneel aan inzameling kunnen opbrengen.
- Uitgangspunt hierbij is dat de ketenpartners naar rato bijdragen aan de acties die op hen van toepassing zijn en worden ondersteund door de afgifte- en registratieplicht waarmee een adequate handhaving mogelijk wordt.

5. Additionele inzamelacties

Planning

De onderstaande planning biedt een overzicht van de tijdspaden voor de verschillende acties. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen de voorbereidende of onderzoekende fase en de implementatie- of uitvoeringsfase. In de beschrijving van de acties wordt specifieker op de planning ingegaan.

Cat.	Actie	2020 Q4	2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	
1.	1										
	2										
	3										
	4										
	5		Een afgebakende periode in 2021								
	6										
2.	7										
	8										
3.	9										
	10										
	11										
	12										
	13										
	14										
	15										
4.	16										

Legenda

	Vorbereiding/onderzoek
	Implementatie/uitvoering

EINDE

Contact

Stichting OPEN

Baron de Coubertinlaan 7
2719 EN Zoetermeer
Nederland

079 - 760 06 85

info@stichting-open.org

